

UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ „UTENOS VANDENYS“

Vandenių g. 1, Naujasodžio k., LT-28113 Utenos r.,

tel. (8 389) 65 110, faks. (8 389) 65 104, el. p. info@utenosvandenys.lt, www.utenosvandenys.lt,

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 183633981, PVM mokėtojo kodas LT836339811

STRATEGINIS PLANAS

2016-2023 metų

Turinys

ĮŽANGA.....	3
1. ĮMONĖS APLINKOS ANALIZĖ	4
1.1. Makroaplinkos analizė	4
1.1.1. Ekonominė aplinka	4
1.1.2. Demografinė aplinka	7
1.1.3. Politinė aplinka.....	8
1.1.4. Gamtinė aplinka.....	9
1.1.5. Mokslinė – technologinė aplinka	10
1.2. Mikroaplinkos analizė.....	11
1.2.1. Tiekėjai.....	11
1.2.2. Klientai.....	11
1.2.3. Kontaktinės auditorijos	11
2. ĮMONĖS DABARTINĖS SITUACIJOS ANALIZĖ.....	12
2.1. Bendrovės valdymas	12
2.2. Žmogiškieji ištekliai.....	13
2.3. Vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas.....	13
3. UAB „UTENOS VANDENYS“ STIPRYBĖS IR SILPNYBĖS	20
4. UAB „UTENOS VANDENYS“ GALIMYBĖS IR GRĖSMĖS.....	22
5. UAB „UTENOS VANDENYS“ VIZIJA.....	23
6. UAB „UTENOS VANDENYS“ MISIJA	24
7. UAB „UTENOS VANDENYS“ STRATEGINIAI TIKSLAI	24
8. UAB „UTENOS VANDENYS“ PRIEMONIŲ PROGRAMA	25
9. UAB „UTENOS VANDENYS“ PAGRINDINĖS STRATEGINĖS ALTERNATYVOS	28

ĮŽANGA

UAB „Utenos vandenys“ pagrindinė veikla – geriamo vandens gavyba, gerinimas ir centralizuotas tiekimas vartotojams, nuotekų surinkimas ir išvalymas.

Įmonės strateginio plano tikslas – įvertinant esamą vandentvarkos būklę Utenos rajone, nustatyti ilgalaikius vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų politikos formavimo tikslus ir prioritetus, pagal kuriuos bus rengiamos infrastruktūros atnaujinimo bei plėtros programos ir priemonės, užtikrinančios nepertraukiamą, ilgalaikį bei technine ir ekonomine prasme prieinamą visiems vartotojams socialiai būtiną vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų, atitinkančių nustatytus reikalavimus, teikimą.

UAB „Utenos vandenys“ paskirtis yra užtikrinti patikimas ir kokybiškas vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugas vartotojui mažiausiomis išlaidomis, darant mažiausią poveikį aplinkai. Įmonė teikia paslaugas, vadovaudamasi visuotinio, tęstinumo, paslaugų kokybės, prieinamumo ir vartotojų apsaugos principais.

Šis strateginis planas parengtas bei jame vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos vandens įstatyme (1997-10-21, Nr. VIII-474 su pakeitimais), Lietuvos Respublikos geriamojo vandens įstatyme (2001-07-10, Nr. IX-433 su pakeitimais), Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 pakeitimo įstatymas (2014-06-12, Nr. XII-939), Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme (Žin., 1992, Nr. 5-75) su pakeitimais, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. Įsakymu Nr. D1-236 patvirtintame „Nuotekų tvarkymo reglamente“, su pakeitimais, Lietuvos higienos normoje HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ (2003-07-23, Nr. V-455) su pakeitimais, kituose, bendrovės veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

Šį strateginį planą sudaro: įmonės aplinkos analizė, įmonės dabartinės situacijos analizė, UAB „Utenos vandenys“ stiprybės ir silpnybės, galimybės ir grėsmės, vizija, misija bei strateginiai tikslai, priemonių programa, pagrindinės strateginės alternatyvos.

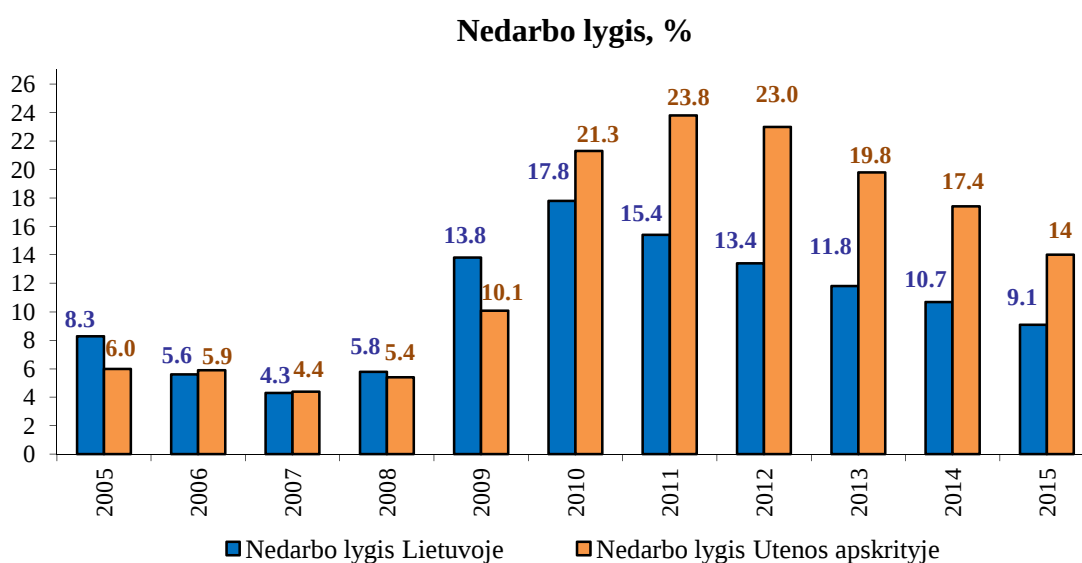
1. ĮMONĖS APLINKOS ANALIZĖ

1.1. Makroaplinkos analizė

1.1.1. Ekonominė aplinka

Nedarbo lygis

Lietuvoje nedarbo lygis nuo 2005 iki 2007 metų palaipsniui mažėjo, tačiau 2008 metais, susiklosčius nepalankiai ekonominiai situacijai, ypač statybų sektoriuje, bedarbių skaičius Lietuvoje pradėjo sparčiai augti ir tik nuo 2010 metų bedarbių skaičius Lietuvoje pradėjo mažėti (1 pav.). Tuo laikotarpiu Utenos apskrityje dar ir 2011 metais bedarbių kiekis kilo ir buvo pasiekęs maksimalų, t.y. 23,8 % per šį laikotarpį.

1 pav. Nedarbo lygis Lietuvoje 2005-2015 metais (*Statistikos departamento duomenimis*).

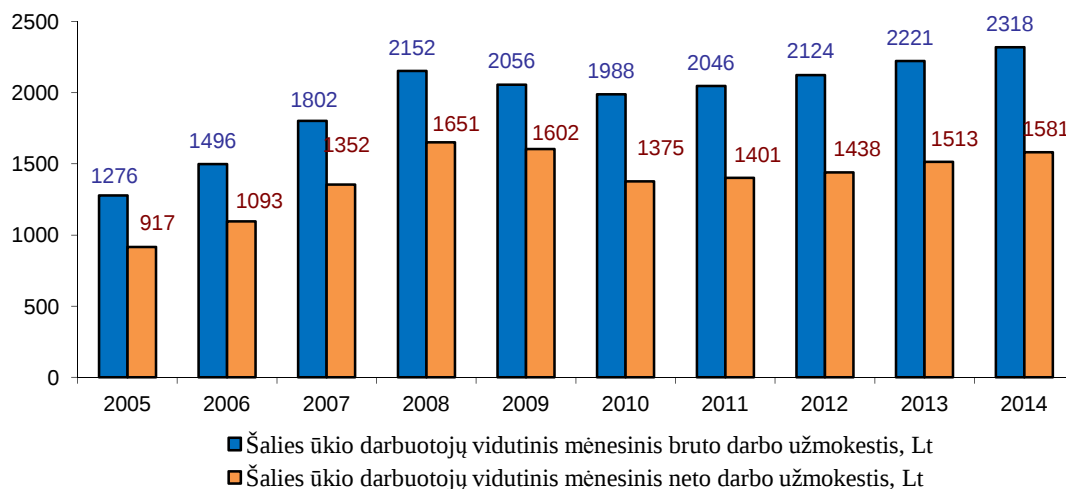
Utenos apskrityje nedarbo lygis nuo 2005 iki 2010 metų buvo artimas vidutiniam nedarbo lygiui Lietuvoje. Tačiau vėliau nedarbo lygis Utenos apskrityje ženkiai viršijo vidutinį nedarbo lygį Lietuvoje. Skaičiai rodo, kad ekonominis nuosmukis smarkiai paveikė Utenos apskrities nedarbo lygį.

Vidutinis darbo užmokestis

Statistikos departamento duomenimis, nuo 2005 iki 2008 metų vidutinis mėnesinis bruto ir neto darbo užmokestis šalies ūkyje kilo. 2009-2010 metais mėnesinis bruto ir neto darbo užmokestis šalies ūkyje sumažėjo, o nuo 2011 metų vėl pradėjo kilti (2 pav.). Tam įtakos turėjo minimalaus atlygio didinimas, taip pat gana įtempta padėtis darbo rinkoje: dėl kvalifikuotų darbuotojų trūkumo įmonės priverstos siūlyti didesnius atlyginimus ieškomiems darbuotojams. Prognozuojama, kad 2015 metais vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis augs 5-6 proc. Panašus kasmetinis vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio augimas prognozuojamas ir 2016-2017 metais.

Gyventojų išlaidos geriamajam vandeniui ir nuotekų tvarkymo paslaugoms Lietuvoje sudaro vidutiniškai 2–2,5 procento šeimos pajamų, tačiau jos kur kas didesnės kaimo regionuose, nes ten šios paslaugos kelis kartus brangesnės, o vartotojų pajamos mažesnės. Utenos mieste 2014 metų duomenimis gyventojų išlaidos geriamajam vandeniui ir nuotekų tvarkymo paslaugoms sudarė 1, o kaimuose – 1,5 procento šeimos pajamų.

**Šalies ūkio darbuotojų
vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, Lt**

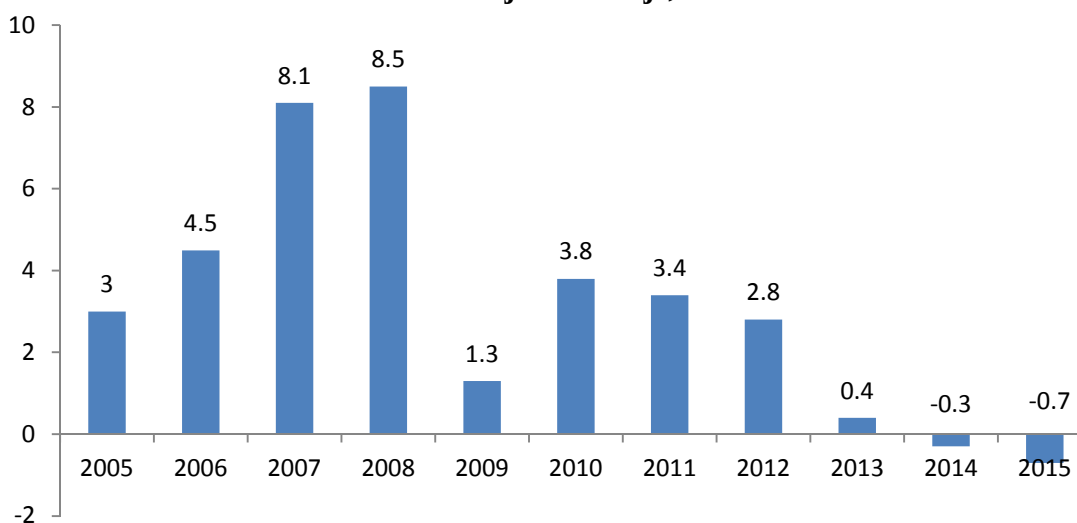
2 pav. Šalies ūkio darbuotojų vidutinis darbo užmokestis 2005-2014 metais
(Statistikos departamento duomenimis) *2015 metų duomenys neskelbiami

Pagal Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo 2008-2015 metų plėtros strategiją, patvirtintą LR Vyriausybės nutarimu 2008-08-27 Nr. 832, siekiama, kad nuo 2015 metų gyventojų išlaidos geriamajam vandeniui ir nuotekų tvarkymo paslaugoms tiek mieste, tiek kaime turėtų būti ne didesnės kaip 4 % šeimos pajamų.

Infliacija

Išstojus į Europos Sąjungą, kainos Lietuvoje augo sparčiau negu ES vidurkis. Infliacija nuo 2,9 % 2004 metais išaugo iki 8,5 % 2008 metais. 2009 metais infliacija smuko iki 1,3 %, o 2010 metais, šoktelėjusi iki 3,8 %, palaipsniui ėmė mažėti. Padėtis pasikeitė. Kainų lygmuo mūsų šalyje didėjo lėčiau. Nuo 2014 metų vartojimo prekių ir paslaugų kainų krepšelis Lietuvoje dėl kainų pokyčių ne brango, o pigo (3 pav.).

Infliacija Lietuvoje, %

3 pav. Infliacija Lietuvoje 2005-2015 metais (Statistikos departamento duomenimis)

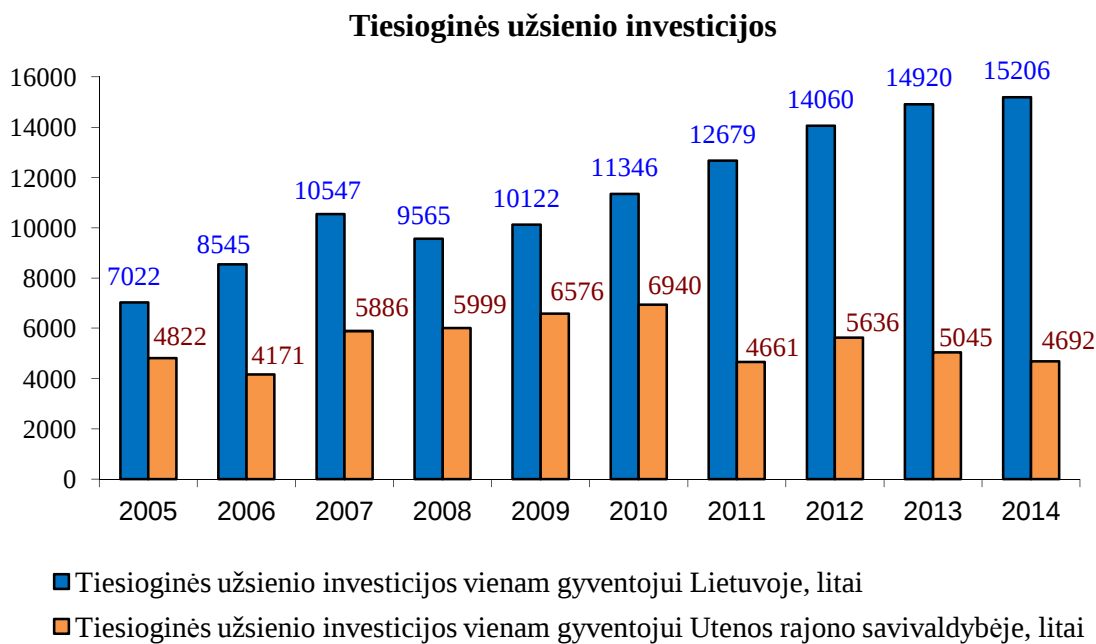
Tokia maža infliacija ir net defliacija – retas reiškinys Baltijos šalyse. Maža infliacija palanki turintiems piniginių santaupų – laikomos santaupos nenuvertėja. Esant nedidelei infliacijai, lengviau planuoti ir kontroliuoti išlaidas. Nebemažėja arba lėčiau mažėja realiosios pajamos tų žmonių, kuriems sunkiau derėtis dėl darbo užmokesčio didinimo arba kurių pajamos paprastai nedidėja didėjant kainoms.

Užsienio investicijos

Tiesioginės užsienio investicijos (TUI) yra svarbus regiono vystymosi rodiklis. Jų dėka į regioną pritraukiamos papildomos lėšos, naujos technologijos bei sudaromos sąlygos verslo konkurencingumui didinti. Tiesioginės užsienio investicijos sudaro galimybę regione gaminamai produkcijai prilygti pasauliniams standartams.

Utenos rajonui įtakos turėjo 2007–2013 metams skiriama Europos Sąjungos struktūrinė parama. Lietuvoje 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategijos plėtros tikslais buvo investuojama į tris esmines šios strategijos įgyvendinimo prioritetines kryptis: 1. produktyvūs žmogiškieji ištekliai žinių visuomenei, 2. konkurencinga ekonomika, 3. gyvenimo kokybė ir sanglauda.

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrai plėtoti ar modernizuoti iki 2015 metų skirta apie 530 mln. eur (ir nuotekų dumbliui tvarkyti), tame tarpe virš 13 mln. eur Utenos rajonui 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų.

4 pav. Tiesioginės užsienio investicijos Lietuvoje ir Utenos rajone 2005-2014 metais
(Statistikos departamento duomenimis) *2015 metų duomenys neskelbiami

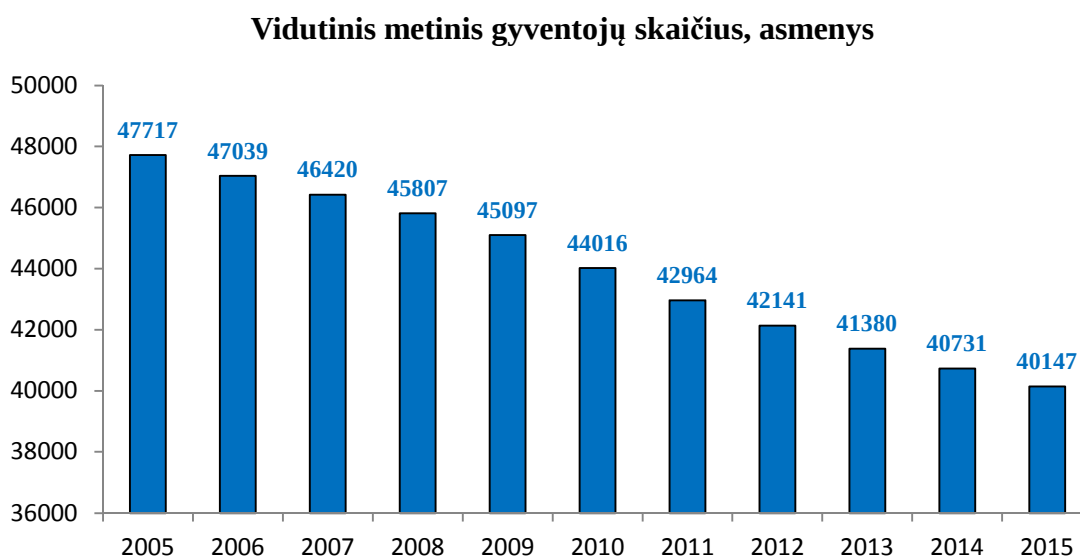
Pastebimas ženklus skirtumas tarp 1-am gyventojui tenkančių materialinių investicijų rodiklių Utenos rajono savivaldybėje ir Lietuvoje (4 pav.). Nuo 2011 metų šis skirtumas ėmė didėti. Utenos rajono savivaldybėje 1-am gyventojui tenkančių materialinių investicijų rodiklis ženkliai mažesnis nei vidutinis Lietuvoje. Tai rodo nepakankamą jos ekonominę konkurencingumą materialinėms investicijoms pritraukti (4 pav.).

Utenos miesto vystymasis

Tolimesnės Utenos rajono ir miesto vystimosi perspektyvos didžiąja dalimi priklauso nuo pritrauktų verslo investicijų, išvystyto ir klestinčio smulkaus bei vidutinio verslo, turimos kvalifikuotos darbo jėgos panaudojimo, paslaugų ir pramonės rinkų subalansavimo. Infrastruktūros objektų plėtra ir modernizavimas, pasitelkiant ES lėšas, yra neatsiejamas sėkmingo rajono vystymosi ekonominis ir socialinis garantas.

1.1.2. Demografinė aplinka

Pastaruosius metus Lietuvos gyventojų skaičius permanentiškai mažėja. Tokia pati tendencija ir Utenos rajone (4 pav.).

4 pav. Utenos rajono savivaldybės vidutinio metinio gyventojų skaičiaus dinamika
2005-2015 metais

(Statistikos departamento duomenimis)

*2015 metų duomenys išankstiniai

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, gyventojų mažėjo dėl dviejų priežasčių: tarptautinės migracijos ir neigiamos natūralios kaitos. Utenos rajone kasmet miršta apie 600-680 žmonių, tuo tarpu gimsta apie 300 kūdikių.

Utenos rajone demografinės senatvės koeficientas, t. y. pagyvenusių (65 metų ir vyresnio amžiaus) žmonių skaičius, tenkantis šimtui vaikų iki 15 metų amžiaus, nuo 2010 metų buvęs 150, 2015 metais išaugo iki 181.

Pagal Statistikos departamento prie LR Vyriausybės 2011 m. surašymo duomenis Utenos rajone yra 1 miestas – Utena, bei 584 gyvenamųjų vietovių, iš kurių 8 turi miestelio statusą, 576 yra kaimai ir viensėdžiai (1 lentelė).

Utenos rajone didžiausios gyvenamos vietovės pagal gyventojų skaičių (2011 m. surašymo duomenys) yra: Utenos miestas (28997 gyv.), Užpalių mstl. (758 gyv.), Vyžuonos mstl. (512 gyv.), Antalgės k. (489 gyv.), Tauragnų mstl. (473 gyv.), Kuktiškės mstl. (435 gyv.), Leliūnų mstl. (412 gyv.), Pačkėnų k. (358 gyv.), Sudeikių mstl. (349 gyv.), Saldutiškio mstl. (343 gyv.), Jasonių k. (349), Daugailių mstl. (325 gyv.), Atkočiškės k. (314 gyv.).

1 lentelė. Gyventojų skaičius Utenos rajono seniūnijose 2001 ir 2011 metų gyventojų surašymo duomenimis (*Statistikos departamentas*).

Seniūnijos pav.	Gyventojų skaičius			Gyvenamųjų vietovių skaičius		
	2001	2011	Skirtumas (+/-)	2001	2011	Skirtumas (+/-)
Daugailių sen.	1524	1265	-259	57	57	0
Kuktiškių sen.	968	762	-206	48	30	-18
Leliūnų sen.	2890	2778	-112	121	116	-5
Saldučiškio sen.	1243	948	-295	71	71	0
Sudeikių sen.	1331	1250	-81	57	53	-4
Tauragnų sen.	1541	1269	-272	62	83	21
Utenos sen.	2413	2395	-18	82	75	-7
Užpalių sen.	2251	1807	-444	69	67	-2
Vyžuonų sen.	2090	1804	-286	33	32	-1
Utenos miesto sen.	33856	28997	-4859	1	1	0
Viso:	50107	43275	-6832	601	585	-16

Nepalankios demografinės tendencijos – gimstamumo mažėjimas, šeimos struktūros kitimas (daugėja šeimų, kuriose yra tik vienas iš tėvų, dažniausiai – motina), visuomenės senėjimas, didėjanti jaunų žmonių emigracija sąlygoja socialinių problemų gausėjimą, didesnę formalios ir neformalios globos poreikį, dėl kurio auga socialinių paslaugų paklausa ir tuo pačiu išlaidos socialinei apsaugai.

1.1.3. Politinė aplinka

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sektoriaus valstybinio reguliavimo politikos formavimu, teisės aktų tvirtinimu, kontrole, priežiūra, kainų nustatymu ir kitais klausimais užsiima valstybės valdymo institucijos nurodytos 2 lentelėje:

2 lentelė. Valstybės valdymo institucijų funkcijos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sektoriui

Lietuvos Respublikos Vyriausybė	Formuoja ir įgyvendina geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo valstybinio reguliavimo politiką
Aplinkos ministerija	Tvirtina teisės aktus, nustatančius geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo veiklą, koordinuoja savivaldybių darbą, įgyvendindama geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo valstybinio reguliavimo tikslus
Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės VKEKK	Nustato kainodaros principus, tvirtina kainų skaičiavimo metodikas, derina vandens paslaugų kainas ir kt.
Savivaldybės Utenos rajono savivaldybė	Atsakinga už geriamojo vandens išgavimo, tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų tiekimo organizavimą
Nacionalinė vartotojų teisių apsaugos taryba prie Teisingumo ministerijos	Išankstinio ginčų sprendimo ne teismine tvarka nagrinėja vartotojų skundus dėl geriamojo vandens pirkimo-pardavimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo sutarčių nesąžiningų sąlygų taikymo ir kt.
Sveikatos apsaugos ministerija	Nustato visuomenės sveikatos saugos reikalavimus geriamajam vandeniui
Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba	Atlieka geriamojo vandens saugos ir kokybės kontrolę

Uždarosios akcinės bendrovės „Utenos vandenys“ įstatinį kapitalą sudaro 14 391 556,16 eurų. Kapitalas padalintas į 496 946 paprastasias vardines akcijas, kurių vienos nominali vertė yra 28,96 eurai. Bendrovės akcijos yra nematerialios. Jos fiksuojamos įrašais asmeninėse vertybinių popierių sąskaitose, kurios tvarkomos vertybinių popierių apskaitą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka. Visos bendrovės akcijos priklauso Utenos rajono savivaldybei. 2015 metais įstatinio kapitalo dydis ir akcijų vertė nesikeitė, o jų nominali vertė perskaičiuota eurai.

Bendrovei veiklos vykdymui Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka išduoti Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (toliau – TIPK) bei Taršos leidimai, mokami mokesčiai už aplinkos teršimą bei valstybinius gamtos išteklius.

Nuo 2012 metų rugpjūčio 23 d. UAB „Utenos vandenys“ dirba pagal įdiegtus kokybės ir aplinkosaugos vadybos sistemų standartus LST EN ISO 9001:2005 ir LST EN ISO 14001:2008, vadovaujasi integruota kokybės ir aplinkos apsaugos politika.

Nuo 2011 m. gegužės 25 d. UAB „Utenos vandenys“ yra tapusi Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo (angl. *Global Compact*) nare ir savo veikloje laikosi Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo 10 principų, kurie apima žmogaus ir darbuotojų teises, aplinkos apsaugą, kovą su korupcija. Pasaulinio susitarimo tikslas – skatinti įmones veikti atsakingai: nedaryti žalos aplinkai, bendruomenei, kitiems verslams ir bendromis pastangomis su Jungtinėm Tautom, valdžios institucijomis ir nevyriausybiniomis organizacijomis dalyvauti socialinių ir aplinkos apsaugos problemų sprendime, prisidėti prie visuomenės raidos ir ekonomikos augimo.

Įmonės padėtis rinkoje yra monopolinė, todėl vadovaujantis LR Kainų įstatymu, bendrovės tiekiamų paslaugų kainas reguliuoja Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija. Padidintos taršos nuotekų iš pramonės įmonių kaina nustatoma, vadovaujantis tai reglamentuojančiais teisės aktais, pagal principą „teršėjas moka“, diferencijuojant pagal išleidžiamų su nuotekomis teršalų koncentracijas.

1.1.4. Gamtinė aplinka

Aplinkosauginiai (ekologiniai) veiksniai arba gamtinė aplinka įmonei yra viena iš reikšmingiausių, nes įmonės veikla yra tiesiogiai susijusi su gamtos išteklių naudojimu ir aplinkos tarša. Taip pat įmonės veikla susijusi su specifiniais ištekliais, t. y. įmonė naudoja žemės sklypu, sausumos keliais, o šalutiniai įvairios formos (kieti, skysti, dujiniai) veiklos produktai, t. y. teršalai, patenka į aplinką. Suderinamumas su šia aplinka yra principinė įmonės nuostata. Šioje aplinkoje veikia nemažai veiksmų. Naudojamos energiją taupančios bei taršą mažinančios technologijos yra kryptingas kelias mažinant šį poveikį.

Vienas iš uždavinių įmonės veikloje – surenkamų nuotekų išvalymas iki nustatytų reikalavimų, siekiant sumažinti išleidžiamų nuotekų įtaką paviršiniams vandenims, kuriais Utenos rajonas yra turtingas. Čia tyvuliuoja 186 ežerai, iš kurių žinomiausi yra Tauragnas - giliausias ežeras Lietuvoje ir sekliais smėlėtais atabradais besipuikuojantis Alaušas - vienas iš 10 didžiausių Lietuvos ežerų (plotas net 1071,8 ha). Į rajono teritoriją patenka ir Aiseto, vieno ilgiausių šalies ežerų, dalis. Tarp kitų paminėtini Klykių, Politiškių, Alsuoščio, Balčio, Bareišių, Dovilo, Dvilėlio, Dumblio, Girbio, Iženo, Juodlankių, Kavolių, Kerėplos, Kigelio, Kigio, Laukinio, Indrajų, Uteno, Utenykščio ežerai.

Rajono pakraščiu vingiuoja Šventoji, kurios keli intakai surenka beveik visų per rajoną tekančių mažesnių ar didesnių upelių ir upokšnių vandenį. Didžiausias Šventosios intakas - Vyžuona, prasidedanti pietiniame rajono paribyje. Tvenkinių labai nedaug - tik 13, o jų bendras plotas - 281,8 ha. Didžiausi iš jų yra Raudesos upės Utenos (Klovinių) tvenkinys (100,8 ha) ir Krašunos upės

Nemeikščių tvenkinys (83 ha). Visų ežerų plotas - 4301,3 ha, o visi vandenys užlieja net 5730 ha ir užima 4,7 % rajono teritorijos.

Šiuo metu Lietuvos nacionalinė aplinkosaugos strategija nuotekų išvalymo klausimais yra orientuojama į Europos Sąjungos direktyvose nustatytus reikalavimus. Šie reikalavimai perkelti į Nuotekų tvarkymo reglamentą, galiojantį jau nuo 2006 m. gegužės 26 d.

Bendrovė yra atsakinga už į atvirus vandens telkinius išleidžiamų nuotekų kokybę, kuri tiesiogiai priklauso nuo atitekančių į nuotekų valyklas nuotekų užterštumo koncentracijų. Todėl įmonė didelį dėmesį skiria pramonės įmonių padidintos taršos nuotekų, išleidžiamų į nuotekų tinklus, užterštumo kontrolei.

Įmonė taip pat rūpinasi nuotekų valymo įrenginiuose susidarančio dumblo utilizavimu vadovaujantis "Nuotekų dumblo naudojimo tręšimui bei rekultivavimui reikalavimais" LAND 20-2005 nustatyta tvarka.

1.1.5. Mokslinė – technologinė aplinka

Kaip bendrosios aplinkos komponentas mokslinė - technologinė aplinka suprantama išplėstu turiniu, apimančiu ir procesus, ir metodus, ir technikos priemones, reikalingas įmonės veiklai plėtoti. Didėjanti naujų technologijų įtaka veiklos efektyvumui, iššaukia būtinybę nuolat sekti technologines naujoves, reaguoti į globalius inovacinius technologijų pokyčius, didinti investicijas. Didėjantis technologijų vaidmuo, savu ruožtu, greitina technologijų pokyčius, kurie dar labiau apsunkina įmonės veiklos aplinkos komponento perspektyvinės įtakos prognozavimą.

UAB „Utenos vandenys“ daug metų bendradarbiauja su Vilniaus Gedimino technikos universitetu (VGTU), Vilniaus universitetu (VU), Lietuvos žemės ūkio universitetu (LŽŪU), Kauno technologijos universitetu (KTU), Utenos kolegija.

Įmonėje sudaromos sąlygos minėtų mokymo įstaigų studentams įgyti praktinių žinių, susipažinti su technologiniais procesais, įranga. Organizuojamos studentams pažintinės, gamybinės praktikos, sudaromos sąlygos atlikti bakalauro, magistratūros studijų pakopų tiriamuosius darbus.

Nuolat tobulėjant technikai ir didėjant jos pritaikymo galimybei, įmonė savo veikloje pagal galimybes naudoja naujausias technologijas.

2009 metais rekonstruota Utenos miesto nuotekų valykla. Pasinaudojant ES parama pagal Neries upės baseino I investicijų etapą, rekonstruota nuotekų valymo mechaninė grandis: pakeisti pirminių ir antrinių nusodintuvų grandikliai bei iš esmės rekonstruota jų statybinė dalis. Pastatyta nauja smėliagaudė, smėlio plovimo įrenginys. Naudojant smėliaplovę, smėliagaudėmis surinkto smėlio užterštumas organinėmis medžiagomis sumažėjo iki 3 % ir smėlio sausumas siekia 90 %. Grotose sulaikomų nešmenų tvarkymui pastatytas įrenginys, kuriame nešmenys išplaunami, nusausinami ir kaupiami polietileno maišuose uždaru būdu. Išplovus nešmenis ir smėlį, organinės medžiagos pateka į nuotekų valyklą ir pirminiuose nusodintuvuose susidaręs dumblas panaudojamas metantankuose biodujų gamybai.

Plečiantis vandentvarkos ūkio geografijai ir didėjant eksploataciniams kaštams, dispečerizuojamas įrenginių darbas, išaugo orgtechnikos priemonių kiekis. Kompiuterizuotos informacijos šaltiniai (GIS) ir automatizacija iš esmės keičia įmonės darbo tvarką, veiklą ir ryšio priemones.

Taigi mokslinė-technologinė aplinka sukuria įmonei daug galimybių, kurias pritaikius veikloje galima pasiekti didesnę įmonės veiklos efektyvumą.

1.2. Mikroaplinkos analizė

1.2.1. Tiekėjai

Įmonė bendrauja su dviejų rūšių tiekėjais, t. y. paslaugų ir medžiagų. Reikalingas medžiagas ir paslaugas įmonė įsigyja viešųjų pirkimų būdu. Įmonės specialistai nustato tokias sąlygas ir atrankos kriterijus, kuriais vadovaujanti, atrenkami tiekėjai, gebantys palankiomis kainomis ir sutartu laiku užtikrinti aprūpinimą reikiamos kokybės priemonėmis ar atlikti tam tikras paslaugas.

1.2.2. Klientai

Įmonės klientai yra UAB „Utenos vandenys“ abonentai, kuriems centralizuotai tiekiamas vanduo ir surenkamos nuotekos. Klientai dėl įmonės veiklos tiesiogiai įmonei gali rašyti skundus.

Klientai gali daryti įtaką įmonės veiklai ir per vartotojų teisių gynimo asociacijas. Vartotojai gali reikšti nepasitenkinimą paslaugų kainų didinimu.

Klientai-įmonės, kurios naudoja įmonės paslaugomis, gali atsisakyti paslaugų ir įsirengti nuosavus apsirūpinimo vandeniu bei nuotekų valymo įrenginius. Tokie atvejai neigiamai atsilieptų likusiems įmonės klientams, nes sumažėjus klientų skaičiui, padidėtų vandens tiekimo ir nuotekų kaina likusiems.

1.2.3. Kontaktinės auditorijos

Pagrindinės įmonės kontaktinės auditorijos žiniasklaida ir vidaus auditorija (įmonės darbuotojai).

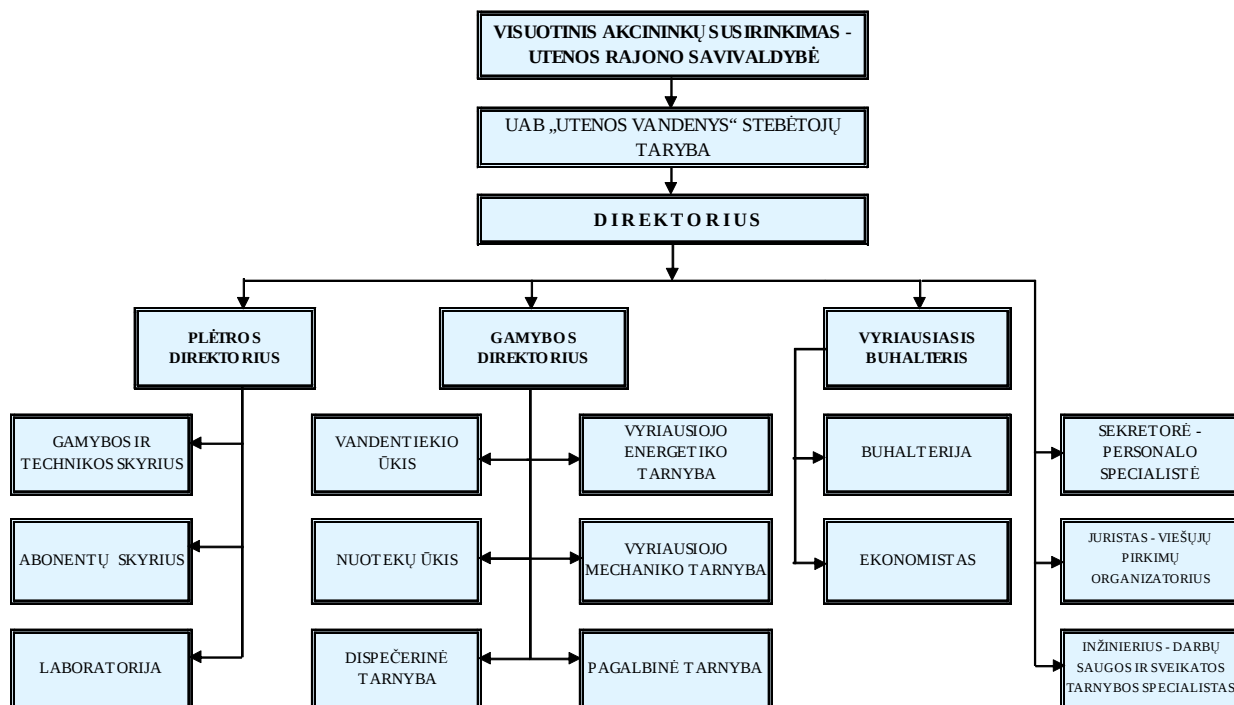
Žiniasklaida įmonei svarbi kaip įmonės klientų informavimo apie planuojamus atlikti darbus, kainų pokyčius bei vandens kokybę, priemonė. Klientai informuojami naudojantis vietinėmis radijo stotimis, vietine spauda, televizija, įmonės interneto svetaine. Įmonė savo iniciatyva informuoja klientus apie vykdomus projektus ar svarbius veiklos faktus. Šiuo atveju labai svarbu, kad žiniasklaida pateiktų klientams teisingą informaciją.

Sėkmingai įmonės veiklai reikšminga ir kita kontaktinė auditorija – įmonės darbuotojai. Kuo aukštesnė jų kvalifikacija, tuo efektyvesnė įmonės veikla. Kadangi įmonės veikla specifinė, daugelis įgūdžių bei gebėjimų įgyjama dirbant ilgą laiką, todėl labai svarbi kuo mažesnė darbuotojų kaita.

2. ĮMONĖS DABARTINĖS SITUACIJOS ANALIZĖ

2.1. Bendrovės valdymas

Bendrovės valdymo struktūra:

5 pav. UAB „Utenos vandenys“ valdymo struktūra

Visuotinis akcininkų susirinkimas yra Utenos rajono savivaldybė. Visuotinis akcininkų susirinkimas yra aukščiausias bendrovės organas. Bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime ar pakartotiniame visuotiniame akcininkų susirinkime turi teisę dalyvauti ir balsuoti asmenys, visuotinio akcininkų susirinkimo dieną esantys bendrovės akcininkais, asmeniškai, išskyrus įstatymų nustatytas išimtis, arba jų įgalioti asmenys, arba asmenys, su kuriais sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis.

Stebėtojų taryba yra visuotinio akcininkų susirinkimo sudaromas kolegialus bendrovės valdymo organas, kurio veiklai vadovauja tarybos pirmininkas.

2015 metais UAB „Utenos vandenys“ dirbo Utenos rajono savivaldybės tarybos 2015 m. birželio 25 d. sprendimu Nr. TS-178 paskirta sekančios sudėties stebėtojų taryba:

- Jonas Spietinis, Utenos rajono savivaldybės tarybos narys;
- Liudius Purvinis, Utenos rajono savivaldybės tarybos narys;
- Vaidas Lankauskas, Utenos rajono savivaldybės tarybos narys;
- Jonas Slapšinskas, Utenos rajono savivaldybės administracijos direktorius;
- Henrikas Zabiela, Utenos rajono savivaldybės mero patarėjas.

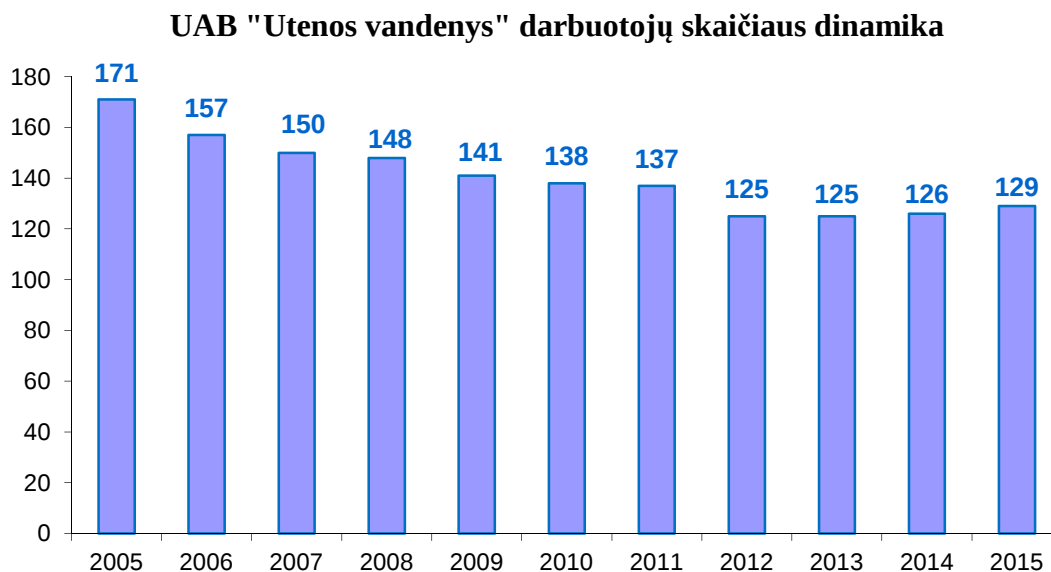
Stebėtojų tarybos narių sprendimu stebėtojų tarybos pirmininku išrinktas Jonas Spietinis.

Bendrovės vadovas yra fizinis asmuo, vienasmenis bendrovės valdymo organas. Taryba renka ir atšaukia bendrovės vadovą. Bendrovės vadovas vadinamas direktoriumi. Direktorius, vadovaudamasis Akcinių bendrovių įstatymu, bendrovės įstatais, atstovauja bendrovę, vadovauja *bendrovės darbuotojams*, kurie organizuoja ir vykdo bendrovės ūkinę veiklą. Nuo 2019 metų UAB „Utenos vandenys“ direktoriaus pareigas eina Gintaras Diržauskas.

2.2. Žmogiškieji ištekliai

2005 - 2012 metų laikotarpiu darbuotojų skaičius įmonėje nuolat mažėjo (6 pav.). Atsižvelgiant į technologinių procesų modernizavimą, naujų technologijų diegimą bei organizacinių pertvarkymų vykdymą numatomas ir tolesnis darbuotojų skaičiaus mažinimas įmonėje.

Pastaraisiais metais įsisavinus ES finansuojamus investicinius projektus padaugėjo abonentų skaičius, aptarnaujamų vandentiekio ir nuotekų tinklų ilgis ir aptarnaujamos įrangos kiekis, todėl įmonėje padaugėjo darbuotojų. 2015 metų pabaigoje įmonėje dirbo 129 darbuotojai.

6 pav. UAB „Utenos vandenys“ darbuotojų skaičiaus dinamika 2005-2015 metais

Įmonėje dirba didelę patirtį turintys žmonės, iš kurių net 64 % bendrovėje dirba daugiau kaip 15 metų. Bendrovės darbuotojų vidutinis amžius – 52 metai.

Įmonės mokymo politika – visų darbuotojų kvalifikacijos kėlimas. Įmonės darbuotojų mokymai bei kvalifikacijos kėlimas vykdomas nuolatos. Darbuotojai siunčiami į seminarus, mokymus, taip sudarant galimybę kelti kvalifikaciją bei tobulinti profesines žinias.

2.3. Vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas

UAB „Utenos vandenys“ pagrindinė veikla – geriamo vandens gavyba, gerinimas ir centralizuotas tiekimas vartotojams, nuotekų surinkimas ir išvalymas.

Šiai veiklai vykdyti įmonei 2015-05-15 Valstybinė kainų ir energetikos komisija išdavė Geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo veiklos licenciją Nr. L7-GVTNT-13 (7 pav.).

Atsižvelgiant į suteiktą veiklos licenciją, Utenos rajono savivaldybės tarybos 2015-08-27 sprendimu Nr. TS-228 UAB „Utenos vandenys“ paskirta viešuoju geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju Utenos rajono savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje.

VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA

GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO VEIKLOS
LICENCIJA

Nr. L7-GVTNT-13

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 7 punktu, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. sausio 29 d. nutarimu Nr. 89 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licencijavimo taisyklių patvirtinimo“, 3 punktu bei Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. O3-318,

UAB „Utenos vandenys“

(Įmonės kodas 183633981, Naujasodžio k., 28113 Utenos r.)

(toliau vadinama – Licencijos turėtojas) išduota Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos licencija (toliau vadinama – Licencija) suteikia teisę verstis geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veikla Utenos mieste, Daugailių, Kuktiškių, Leliūnų, Saldutiškio, Sudeikių, Tauragnų, Užpalių ir Vyžuonų miesteliuose, Gedimino, Grybelių, Joneliškių, Kauliniškio, Klovinių, Mockėnų, Nemeikščių, Padbuožės, Šaltupio, Vyžuonėlių, Daugailių, Antandrajės, Juknėnų, Radeikių, Kuktiškių, Buitūnų, Leliūnų, Žvyrinkos, Antalgės, Ažugirių, Ažuolijos, Jasių, Pakalnių, Kudrės, Vieteikių, Velbiškių, Ažudėlės, Bulinskių, Dryžių, Trinkūnų, Kirdeikių, Sudeikių, Kamisaraukos, Sirutėnų, Gamelių, Nolėnų, Tauragnų, Klykių, Vilkablauzdės, Sėlės, Jotaučių, Medenių, Vijeikių, Pačkėnų, Kovynės, Šabaldauskų, Vaikutėnų, Degučių, Dičiūnų, Užpalių, Kaimynų, Kaniūkų, Vilučių, Armoniškio, Plaušų, Šiaudinių, Kaliekių kaimuose, Šaltupio ir Vyžuonų viensėdžiuose, esančiuose Utenos rajono savivaldybėje.

Licencijos turėtojas privalo laikytis Europos Sąjungos teisės aktų, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo, kitų įstatymų ir teisės aktų, reglamentuojančių licencijuojamą energetikos veiklą.

Išdavimo data 2015-05-15

Komisijos pirmininkė

Inga Žilienė

2015 metų pabaigoje šalto geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugomis Utenos aglomeracijoje naudojosi:

- Utenos mieste apie 26,8 tūkst. gyventojų (apie 99 % nuo statistinio gyventojų skaičiaus) bei miesto įmonės ir organizacijos,
- Utenos priemiesčio kaimuose apie 0,7 tūkst. gyventojų (apie 69,8 % nuo statistinio gyventojų skaičiaus).

UAB „Utenos vandenys“ aptarnaujamose kaimo vietovėse šalto geriamojo vandens tiekimo paslaugomis naudojosi apie 5,4 tūkst. gyventojų (apie 69,8 % nuo statistinio gyventojų skaičiaus tose vietovėse) ir apie 1,9 tūkst. gyventojų naudojosi nuotekų tvarkymo paslaugomis (apie 24,6 % nuo statistinio gyventojų skaičiaus tose vietovėse).

Šiuo metu bendrovė eksploatuoja 33 objektus: 1 Utenos miesto ir 32 rajono kaimų bei miestelių vandentvarkos ūkių devyniose seniūnijose.

Bendrovė vandentiekio ir nuotekų ūkius eksploatuoja Utenos mieste, Leliūnų, Saldutiškio, Tauragnų, Sudeikių, Užpalių ir Vyžuonų su Plaušų kaimu miesteliuose, Antalgės, Ažuolijos, Jasonių, Kirdeikių, Pačkėnų ir Šiaudinių kaimuose.

Tik vandentiekio ūkius bendrovė eksploatuoja Daugailių, Kuktiškių miesteliuose bei Antandrajos, Ažugirių, Biliakiemio, Juknėnų, Jotaučių, Kaimynų, Kaniūkų, Klykių ir Vilkablauzdės, Medenių, Pakalnių, Radeikių, Sėlės, Sirutėnų, Senojo Šiaudinių kaimo, Vaikutėnų, Velbiškių ir Vilučių kaimuose.

Per 2015 metus visiems vartotojams parduota 2052 tūkst. m³ vandens ir 2202 tūkst. m³ pašalinta nuotekų.

Vandens tiekimas

Geriamas vanduo Utenos miesto gyventojams bei įmonėms tiekiamas iš Kaliekių vandenvietės, kurioje nuo 1975 m. eksploatuojamas Šventosios-Upininkų vandeningo komplekso požeminis vanduo. Vandenvietės išžvalgyti ištekliai sudaro 30 tūkst. m³/d, iš 30 gręžinių eksploatuojami 9.

Kaliekių vandenvietės žaliame vandenyje geležies, mangano, drumstumo bei amonio rodikliai viršija Lietuvos higienos normos HN 24:2003 nustatytą minėtų rodiklių vertę, todėl geležies ir mangano kiekiams iš Utenos miestui tiekiamo geriamo vandens pašalinti įrengti vandens nugeležinimo įrenginiai, kurių našumas 12 tūkst. m³/d.

Iš Kaliekių vandenvietės požeminis vanduo panardinamais siurbliais tiekiamas į vandens ruošyklą. Geležis vandenyje pasireiškia tirpiu divalentės geležies hidrokarbonatų pavidalu. Iš vandenvietės atitekėjęs vandens srautas aeruojamas, laisvai jam išsiliejęs priėmimo talpoje ir filtruose. Aeracijos metu vanduo prisotinamas deguonies, kurios metu divalentės geležies jonai oksiduojasi ir susidaro trivalentės geležies hidroksido dribsniai. Aeruotas vanduo tolygiai paskirstomas po šešis atviro tipo greituosius filtrus ir filtruojamas per smėlio užpildą. Švaraus vandens filtratas surenkamas drenažo sistemoje ir nukreipiamas į švaraus vandens rezervuarus. Reikalui esant, filtratas dezinfekuojamas natrio hipochlorito tirpalu. Filtruojančio užpildo plovimui naudojamas geriamos kokybės vanduo. Plovimas vykdomas vandens-oro ir vandens režimais. Susidariusios geležies paplavos surenkamos į latakus ir nuvedamos į nuotekų tinklus, o jais į nuotekų valyklą.

Vanduo iš švaraus vandens rezervuarų siurbiamas dviem siurbimo linijomis. Vandens antro kėlimo siurblinėje sumontuotos dvi grupės siurblių, aptarnaujančios gyvenamąją zoną ir pramonės zoną. Siurblių darbas reguliuojamas automatiškai dažnio keitiklių pagalba, priklausomai nuo slėgio tinkluose.

2015 m. vandens išgauta 2498 tūkst. m³, vartotojams parduota 2052 tūkst. m³ geriamojo vandens, visiškai atitinkančio Lietuvos higienos normos HN 24:2003 nustatytus reikalavimus.

Visose kaimuose, kuriuose vandentiekio ūkius eksploatuoja UAB "Utenos vandenys" vartotojams tiekiamas geriamas vanduo po nugeležinimo įrenginių atitinka Lietuvos higienos normos HN 24:2003 nustatytus reikalavimus, išskyrus Medenių, Jasonių gyvenvietės. Pagal Utenos rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialųjį planą šioms gyvenvietėms planuojama geriamąjį vandenį tiekti iš Utenos miesto vandenvietės, prijungiant jas prie Utenos aglomeracijos.

Tiekiamo geriamojo vandens saugą ir kokybę kontroliuoja UAB „Utenos vandenys“ geriamojo vandens laboratorija. Laboratorija yra atestuota Nacionalinės maisto ir veterinarijos tarnybos įmonės, kuri bendrovei 2014 metais išdavė atestatą Nr. 10A-122, suteikiantį teisę atlikti mikrobiologinius, fizikinius ir cheminius geriamojo vandens matavimus ir tyrimus

Iš viso bendrovė eksploatuoja 69 artezinius gręžinius, 2 vandens rezervuarus. Taip pat bendrovei priklauso 23 vandens bokštai, kurie yra pasenę, susidėvėjusi jų konstrukcija. Iš 23 bokštų 17 yra patenkinamos būklės ir naudojami vandens debito reguliavimui. Bokštų renovacija reikalauja didelių ir neatsiperkančių investicijų, todėl pastaruoju metu jų atsisakoma.

Vandens tiekimui į aukštesnius nei 5 aukštų pastatus užtikrinti Utenos mieste yra įrengtos III pakėlimo vandens siurblinės Aukštakalnio mikrorajonui bei Grybelių mikrorajonui. Priemiestyje III pakėlimo vandens siurblinė įrengta Mockėnų kaime, skirta Utenos miesto sąvartynui bei Mockėnų kaimo gyventojams tiekiamo vandens slėgiui užtikrinti bei Klovinių kaime, skirta tiekiamo vandens Klovinių kaimo gyventojams slėgiui užtikrinti.

2015 metų pabaigoje bendras eksploatuojamų vandentiekio tinklų ilgis sudarė – 337,6 km, iš jų: 173,6 km Utenos mieste ir 164 km miesteliuose ir kaimuose.

Vandentiekio tinklų būklė Utenos mieste patenkinama, tačiau kaimuose didžioji dalis vandentiekio tinklų seni, susidėvėję, tai sąlygoje didelį avarių skaičių.

Didelis avarių skaičius, susidėvėję vamzdynai turi įtakos ir vandens netektims tinkluose. Netektys Utenos rajone, eksploatuojamuose objektuose, 2015 metais sudarė 17,9 %.

Nuotekų tvarkymas

2015 metų pabaigoje bendras eksploatuojamų nuotekų tinklų ilgis sudarė – 218,9 km, iš jų: 165,3 km Utenos mieste ir 54,6 km miesteliuose ir kaimuose.

Nuotekų tinklų vamzdynai yra nuo 1 iki 40 metų senumo. Dėl vamzdžių įlūžimų, įtrūkimų, blogų sandūrų, vamzdynai užsikemša, vyksta gruntinio vandens infiltracija ir nuotekų eksfiltracija. Pagrindinės priemonės, siekiant išvengti avarių, yra nuolatinis nuotakyno valymas, plovimas, tyrimas televizine diagnostikos įranga, renovacijos planavimas ir savalaikis jos vykdymas.

Nuotekoms perpumpuoti Utenos mieste ir Utenos rajono miesteliuose ir kaimuose eksploatuojama 58 nuotekų siurblinės. Nuotekos valomos 13 nuotekų valyklų. Nuotekų išvalymo kokybė visiškai atitinka keliamus reikalavimus.

Utenos miesto buitinės bei pramoninės nuotekos valomos Utenos miesto nuotekų valymo įrenginiuose. Valykloje yra parengtinio, mechaninio ir biologinio valymo (su azoto ir fosforo šalinimu) grandys, po kurių nuotekos, išvalytos iki normatyvinių parametrų, yra išleidžiamos į Vyžuonos upelį.

Nuotekos prateka pro grotas (5 mm tarpais), sumontuotas pagrindinėje nuotekų siurblinėje.

Atitekėjusios į nuotekų valyklą nuotekos pirmiausia patenka į priėmimo kamerą, iš kurios teka į dvi lygiagrečias aeruojamas smėliagaudes. Smėliagaudėse nusodintas smėlis sraigtu sustumiamas į smėliagaudžių prieduobius ir smėlio siurbliais transportuojamas į smėlio plovimo-nusausinimo įrenginius, po kurių nusausintas smėlis pakraunamas į priekabą ir išvežamas į dumblo sandėliavimo aikštelę.

Mechaninio valymo grandį sudaro du biosorberiai ir du pirminiai radialiniai nusodintuvai su išplūdų surinkimo prietaisais. Biosorberiuose nuotekos aeruojamos, tokiu būdu padidėja galimybė sukibti skendinčioms dalelėms, todėl susidaro daugiau pirminio dumblo.

Nusodintuvuose nusėdęs pirminis dumblas tilto grandikliais yra sustumiamas į nusodintuvų prieduobius, iš kurių vamzdynais yra siurbiamas į dumblo kamerą. Dalis dumblo grąžinama į biosorberius, dalis – šalinama į dumblo apdorojimo įrenginius. Grandikliai turi nubraukimo prietaisus, skirtus plūduriuojančiam dumblui ir sumontuotas putų dėžes, kuriose surenkamos plūduriuojančios medžiagos, nukreipiamos į riebalų talpą, iš kur jos išsiurbiamos ir išvežamos į nuotekų siurblinę.

Biologinio nuotekų valymo grandį sudaro veikliojo dumblo reaktorius, susidedantis iš 3 lygiagrečiai veikiančių sekcijų, keturių antrinių nusodintuvų ir grįžtamojo dumblo siurblinės. Įtekamoji dalis kiekvienoje veikliojo dumblo reaktoriaus sekcijoje naudojama kaip anaerobinė zona, biologiniam fosforo šalinimui užtikrinti. Likusi dalis naudojama kaip nitrifikacinė - denitrifikacinė zona veikliojo dumblo reaktoriuje iš nuotekų yra pašalinami organiniai teršalai bei azoto ir fosforo junginiai biologiniu būdu, nenaudojant chemikalų.

Veikliojo dumblo reaktoriaus visose talpose yra įrengtos nuolat veikiančios horizontalaus srauto maišyklės. Oras į aeracines talpas yra tiekiamas orapūtėmis per dugninę membraninių aeratorių sistemą. Tiekiamo oro kiekis yra reguliuojamas automatiškai, pagal nuolat matuojamą ištirpusio deguonies koncentraciją aeracinėse talpose, deguonies įterpimą valdant NADH jutikliu pagal dumblo aktyvumą.

Iš veikliojo dumblo reaktoriaus veikliojo dumblo ir nuotekų mišinys patenka į antrinius nusodintuvus, kuriuose veiklusis dumblas nusėda, o nuskaidrėjusios nuotekos, pratekėjusios kontaktinius rezervuarus, išteka pro išleistuvą į Vyžuonos upelį. Visas nusėdęs veiklusis dumblas yra tiekiamas į veikliojo dumblo siurblinę, iš kur grąžinamas į veikliojo dumblo reaktoriaus anaerobinių zonų pradžią. Perteklinis veiklusis dumblas šalinamas į dumblo sausavimo cechą.

Susidaręs dumblas apdorojamas dumblo apdorojimas įrenginiuose. Pirminis ir perteklinis dumblas tankinamas atskiromis linijomis būgniniais tankintuvais, naudojant flokulantus. Sutankintas pirminis dumblas pūdomas metantankuose. Anaerobinis pūdyimas vyksta mezofiliniu režimu, palaikant 35° C temperatūrą. Dumblui šildyti naudojami spiraliniai šilumokaičiai „vanduo – dumblas“. Stabiliam pūdyimo režimui palaikyti, dumblas metantankuose pastoviai maišomas maišyklėmis, kurios periodiškai keičia sukimosi kryptį. Iš metantankų išsiskiriančios biudujos kaupiamos 200 m³ talpos dujų saugykloje iš kur biudujos tiekiamos į kogeneratorių ir dujinį katilą. Dujų - elektros generatoriaus elektrinis galingumas – 275 kW, šiluminis galingumas apie 440 kW. H₂S kiekiui biudujose sumažinti, į dumblą linijoje įterpiamas Fe₂(SO₄)₃. Tam tikslui sumontuota Fe₂(SO₄)₃ dozavimo įranga. Pertekliniam biudujų kiekiui sudeginti, įrengtas fakelas. Perteklinei šilumai pašalinti naudojamas plokštelinis šilumokaitis ir aušintuvė. Elektros generatorius paprastai dirba 150-200 kW galingumu. Pagaminta elektros energija sunaudojama valymo įrenginiuose. Po metantankų išpūdytas dumblas kaupiamas homogeninėje talpoje. Išpūdytas pirminis ir sutankintas perteklinis dumblas sausinami centrifuga. Po sausavimo dumblas siurblio pagalba stumiamas į dumblo aikštelę arba konvejeriu kraunamas į priekabą ir vežamas į dumblo saugojimo aikštelę, kurios plotas yra 0,3175 ha, tūris - 6000 m³. Drenažinis vanduo iš aikštelės persipylimo šulinių pagalba yra surenkamas ir nukreipiamas į drenažinę siurblinę.

Į nuotekų valymo įrenginius per 2015 m. atitekėjo ir iki nustatytų reikalavimų buvo išvalyta 3399 tūkst. m³ nuotekų.

Antalgės, Užpalių, Vyžuonų, Tauragnų, Sudeikių miestelių bei Ažuolijos ir Jasonių kaimo nuotekų valyklose įdiegtos tradicinės biologinio valymo technologijos, paremtos valymo veikliuoju dumbliu principu. Saldutiškio ir Kirdeikių miestelių nuotekų valyklose įdiegtos technologijos pagrįstos gruntinės filtracijos principu. Šiaudinių, Leliūnų, Pačkėnų, kaimų valyklose įdiegtos nendrių filtrų technologijos. Visos minėtos valyklos yra mažo našumo nuo 5 iki 150 m³/d.

Sudeikių, Tauragnų, Užpalių, Vyžuonų bei Ažuolijos nuotekų valyklos yra pastatytos per pastaruosius paskutinius metus, todėl jos techniškai tvarkingos, jose įdiegtos pažangios technologijos, tačiau likusių kaimų nuotekų valyklų techninė būklė tik patenkinama, ir nors nuotekos išvalomos iki nustatytų aplinkosauginių reikalavimų, tačiau patys įrenginiai nusidėvėję bei morališkai pasenę, reikalaujantys kapitalinio remonto. Daugelį šių įrenginių racionaliau būtų ne remontuoti, o pastatyti naujas valymo linijas, įdiegiant naujausiais technologijas.

Teršalų pašalinimą nuotekų valyklose kontroliuoja, o taip pat atitekančių ir išvalytų nuotekų tyrimus atlieka nuotekų valykloje įsikūrusi nuotekų laboratorija. Nuotekų laboratorija yra atestuota, turi Lietuvos Respublikos Aplinkos apsaugos agentūros išduotą leidimą atlikti taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose matavimus ir tyrimus. Pagal monitorinio programas laboratorija nustato 43 komponentus nuotekose, paviršiniame vandenyje, dumble.

Dumblo tvarkymas

Viena opiausių problemų Utenos miesto nuotekų valykloje – nuotekų dumblo tvarkymo problema. 2015 metais Utenos miesto nuotekų valykloje susidarė 9,39 tūkst. tonų dumblo.

Dumblo ūkis Utenos miesto nuotekų valykloje vienas iš labiausiai susidėvėjusių, reikalaujančių atnaujinimo bei naujų technologinių linijų įdiegimo dumblo apdorojimui iki galutinio produkto – granuliu ar net pelenų. Vis sunkiau „atsikratyti“ dumbliu. Bendrovės darbuotojai ieško ūkininkų, kurie norėtų naudoti dumblą savo laukams tręšti. Tokiems ūkininkams įmonė, atlikusi dumblo tręšimo planus, savo lėšomis veža dumblą į laukus. Tuo tarpu dumblo išvežimas yra problematiška paslauga, nes transportavimo atstumai didėja, senai technikai remontuoti reikia vis daugiau lėšų, be to, reikia atstatyti kelius, kuriais buvo vežamas dumblas, kyla gyventojų nepasitenkinimas dumblo skleidžiamu kvapu.

Dar 2010 metais dumblo problemas buvo planuota išspręsti, įgyvendinus projektą „Utenos dumblo apdorojimo įrenginių statyba (Nr. VP3-3.1-AM-01-V-01-029), tačiau dėl užsitęsusių teisminių ginčų tarp dviejų rangovų, finansavimas ES lėšomis šiam projektui buvo nutrauktas.

Ieškant šios problemos sprendimo būdų, buvo parengta „Utenos miesto nuotekų dumblo apdorojimo įrenginių technologijos pagrindimo studija“, kurioje vadovaujantis ES tesės aktais, reglamentuojančiais nuotekų dumblo tvarkymą, ES politika ir vėliausiais moksliniais tyrimais, rinkos produktų šioje srityje analize, buvo pateiktos, pagrįstos ir palygintos dumblo tvarkymo alternatyvos, paskaičiuoti įgyvendinimui reikalingi investicijų kaštai.

Kadangi šio projekto įgyvendinimui, studijoje atliktais paskaičiavimais, reikalinga apie 13 mln. eur, įmonė kreipėsi į Aplinkos ministeriją dėl šio projekto finansavimo ES lėšomis. 2014 m. lapkričio 25 d, Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-947 projektas „Utenos dumblo apdorojimo įrenginių statyba“ buvo įtrauktas į Projektų, kurie bus finansuojami iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų pagal 2014-2020 m Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 5.3.2 konkrečių

uždavinį „Padidinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir sistemos efektyvumą“ planą.

2015 metais buvo patvirtintas 2014-2020 metų ES struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.2-APVA-V-013 priemonės "Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo ūkio gerinimas projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 2, pagal kurį buvo vykdomi paruošiamieji darbai, tikintis finansavimo minėtam projektui.

Ivykdžius viešąjį pirkimą, buvo sudaryta projekto „Utenos dumblo apdorojimo įrenginių statyba“ administravimo, konsultavimo, viešinimo, paraiškos ES paramai gauti parengimo, PAV procedūrų atlikimo ir techninės priežiūros paslaugų atlikimo sutartis Nr. D-86/2015 su UAB „Sweco Lietuva“. Vadovaujantis ankstesniais metais, parengta „Utenos miesto nuotekų dumblo apdorojimo įrenginių technologijos pagrindimo studija“ bei studijoje pagrįsta dumblo tvarkymo alternatyva, ataskaitiniais metais buvo atliktas poveikio aplinkai ir visuomenės sveikatai vertinimas, parengti pirkimo dokumentai (įsk. techninių specifikacijų) pagal FIDIC „Geltoną knygą“.

Pagal paslaugų teikimo sutartį Nr. D-6/2016 investicinio projekto „Utenos dumblo apdorojimo įrenginių statyba“ parengimui, paruoštas investicinis projektas bei projektinis pasiūlymas „Utenos dumblo apdorojimo įrenginių statyba“ (projekto vertė apie 12657,0 tūkst. €), kurie vadovaujantis Valstybės projektų atrankos tvarkos aprašu, buvo pateikti Aplinkos ministerijai pagal 05.3.2-APVA-V-013 priemonę „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo gerinimas“. Gavus finansavimą bus toliau tęsiami projekto įgyvendinimo darbai.

3. UAB „UTENOS VANDENYS“ STIPRYBĖS IR SILPNYBĖS

STIPRYBĖS	SILPNYBĖS
- Pastovūs finansiniai ištekliai - Veiklos Licencija, įrodanti įmonės finansinį, vadybinį, technologinį pajėgumą - Darbuotojų patirtis ir kompetencija - Gausūs geriamojo vandens ištekliai - Sukurta didžioji dalis infrastruktūros - Išplėtotą suvartojamo vandens kiekio apskaitos sistema - Veikla vykdoma pagal kokybės ir aplinkosaugos vadybos sistemų standartus LST EN ISO 9001:2005 ir LST EN ISO 14001:2008 - Patirtis įsisavinant Europos Sąjungos fondų finansinę paramą - Atestuotos laboratorijos - Bendradarbiavimas su giminingomis, vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklą vykdančiomis bendrovėmis - Novatoriškumas	- Nepakankamai gyventojų turi galimybę prisijungti prie tinklų kaimo vietovėse - Neapmokėtos nuotekos (infiltracija) sudaro apie 40 % visų išvalytų nuotekų kiekio - Kaimuose tiekiamas geriamas vanduo ne visur atitinka vandens kokybei keliamus reikalavimus - Išaugusio skolos už vandenį ir nuotekų tvarkymą - Kaimo vietovių geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra susidėvėjusi bei morališkai pasenusi arba jos nėra - Finansinių išteklių trūkumas pasenusių technologijų, tinklų renovacijai - Įmonės objektų išdėstymas didelėje teritorijoje

Stiprybės

Įmonės stiprybės – tai ištekliai, sugebėjimai ir kitos stipriosios savybės (požymiai), palyginti su panašios veiklos įmonėmis. Jie gali būti finansiniai, marketingo, organizaciniai, darbo arba žmoniškieji ištekliai.

1 stiprybė – *Pastovūs finansiniai ištekliai*. Monopolinė bendrovės padėtis rinkoje bei tolygus komunalinių paslaugų tiekimas garantuoja įmonei pastovų pinigų srautą.

2 stiprybė – *Veiklos Licencija, įrodanti įmonės finansinį, vadybinį, technologinį pajėgumą*. Atsižvelgiant į įmonei išduotą Geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo veiklos licenciją Nr. L7-GVTNT-13 Utenos rajono savivaldybės tarybos 2015-08-27 sprendimu Nr. TS-228 UAB „Utenos vandenys“ paskirta viešuoju geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju Utenos rajono savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje.

3 stiprybė – *Darbuotojų patirtis ir kompetencija*. UAB Utenos vandenys“ specialistų kompetencija ir patirtis yra išskirtinė tarp vandentvarkos srities darbuotojų dėl ilgamečio darbo stažo šioje įmonėje.

4 stiprybė – *Gausūs geriamojo vandens ištekliai*. Tiek Utenos miestui, tiek Utenos rajono kaimams tiekiamo geriamo vandens ištekliai yra pakankami ir panaudojama tik maža dalis išžvalgytų išteklių.

5 stiprybė – *Sukurta didžioji dalis infrastruktūros*. Per pastaruosius 40 metų sukurta didžioji dalis geriamajam vandeniui tiekti ir nuotekoms tvarkyti reikalingos infrastruktūros Utenos mieste ir dalyje Utenos rajono kaimų. Utenos mieste pastatyti vandentiekio ir nuotekų tinklai, vandens nugeležinimo įrenginiai, nuotekų valymo įrenginiai buvo nuolat plečiami, atnaujinami, tobulinami, todėl nereikalingos didžiulės finansinės lėšos vienu metu.

6 stiprybė – *Išplėtotą suvartojamo vandens kiekio apskaitos sistema*. 99,97 % įmonės abonentų už suvartojamą vandenį atsiskaito pagal metrologiškai patikrintų vandens apskaitos prietaisų parodymus.

7 stiprybė – *Veikla vykdoma pagal kokybės ir aplinkosaugos vadybos sistemų standartus LST EN ISO 9001:2005 ir LST EN ISO 14001:2008*. Įmonėje vykdomų procesų reglamentavimui bei jų sąveikai įdiegta 20 integruotos vadybos sistemos procedūrų. Įmonei dirbant vadovaujantis kokybės ir aplinkosaugos vadybos sistemos reikalavimais, pagerinta vidinė tvarka, detaliau paskirstytos atsakomybės ir įgaliojimų pasidalijimas, patobulinti veiklos kontrolės metodai. Sistema apima visą spektrą veiklos sudedamųjų dalių, susijusių su bendrovės išteklių planavimu, valdymu, siekiant strateginių tikslų įgyvendinimo bei veiklos vystymo.

8 stiprybė – *Patirtis įsisavinant Europos Sąjungos fondų finansinę paramą*. Įmonėje jau įgyvendino tris investicinius projektus, iš dalies finansuojamas iš ES struktūrinių fondų. Bendra įgyvendintų ir įgyvendinamų projektų vertė apie 26 mln. eur. Todėl bendrovės darbuotojai turi patirties administruojant šių fondų skiriamų lėšų įsisavinimą.

9 stiprybė – *Atestuotos laboratorijos*. Įmonės geriamojo vandens ir nuotekų atestuotos laboratorijos suteikia galimybę kontroliuoti tiekiamo vandens kokybę bei teršalų kiekį, išleidžiamą su nuotekomis, bei operatyviai nustatyti technologinių procesų sutrikimus ir nedelsiant juos pašalinti.

10 stiprybė – *Bendradarbiavimas su giminingomis, vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklą vykdančiomis bendrovėmis*. Konkurencijos nebuvimas leidžia bendrovės specialistams pasidalinti įgyta patirtimi, naujų technologijų pritaikymo praktika ir kitomis profesinėmis žiniomis.

11 stiprybė – *Novatoriškumas*. Vandentvarkos objektuose diegiamos naujausios technologijos, mažinančios taršą, kartu panaudojant susidarančią iš technologinių procesų energiją.

Silpnybės

Silpnybės – tai išteklių, meistriškumo, sugebėjimų silpnosios pusės, trukdančios organizacijos darbą. Jie taip pat gali būti finansiniai, marketingo, organizaciniai, darbo arba žmoniškieji ištekliai.

1 silpnybė – *Nepakankamai gyventojų turi galimybę prisijungti prie tinklų kaimo vietovėse*. Utenos rajone 81,2 % vartotojų naudoja centralizuotai tiekiamą geriamąjį vandenį ir 72,6 % naudoja centralizuoto nuotekų tvarkymo paslauga. Europos Sąjungos direktyvose nustatyta, kad būtina siekti, kad tokią galimybę turėtų 95 % gyventojų.

2 silpnybė – *Neapmokėtos nuotekos (infiltracija) sudaro apie 40% visų išvalytų nuotekų kiekio. Šis kiekis susidaro dėl blogos nuotekų vamzdynų, šulinių būklės. Neapmokėtų nuotekų kiekis didina nuotekų savikainą.*

3 silpnybė – *Kaimuose tiekiamas geriamas vanduo ne visur atitinka vandens kokybei keliamus reikalavimus. Visose kaimuose, kuriuose vandentiekio ūkius eksploatuoja UAB "Utenos vandenys" vartotojams tiekiamas geriamas vanduo po nugeležinimo įrenginių atitinka Lietuvos higienos normos HN 24:2003 nustatytus reikalavimus, išskyrus Medenių, Jasonių gyvenvietės. Pagal Utenos rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialųjį planą šioms gyvenvietėms planuojama geriamąjį vandenį tiekti iš Utenos miesto vandenvietės, prijungiant jas prie Utenos aglomeracijos.*

4 silpnybė – *Išaugusio skolos už vandenį ir nuotekų tvarkymą. Esant sunkiai ekonominei situacijai, didėja gyventojų nemokumas.*

5 silpnybė – *Kaimo vietovių geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra susidėvėjusi bei morališkai pasenusi arba jos nėra. Kaimo vietovių geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra, statyta dar sovietmečiu bei ilgą laiką priklausiusi kolūkiams, po Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo, atiteko žmonių grupėms, kurios nebuvo pajėgios atstatyti griūnantį turtą. Ilgainiui dalis nusidėvėjusios infrastruktūros buvo perduota eksploatuoti UAB „Utenos vandenys“. Šiai infrastruktūrai atstatyti reikalingos didžiulės investicijos, tuo tarpu vartotojų skaičius kaimuose vis mažėja, todėl investicijos nėra ekonomiškai pagrįstos. Centralizuoto nuotekų tvarkymo infrastruktūros daugelyje kaimų visai nėra.*

6 silpnybė – *Finansinių išteklių trūkumas pasenusių technologijų, tinklų renovacijai. Dumblo ūkis Utenos miesto nuotekų valykloje vienas iš labiausiai susidėvėjusių, reikalaujančių atnaujinimo bei naujų technologinių linijų įdiegimo dumblo apdorojimui iki galutinio produkto – granulių ar net pelenų. Šio projekto įgyvendinimui reikalinga apie 13 mln. eur. Didžiulės lėšos reikalingos ir vandens tiekimo ir nuotekų tinklų renovacijai.*

7 silpnybė – *Įmonės objektų išdėstymas didelėje teritorijoje. Sovietmečio metu buvo įprasta dirbti natūrinio ūkio principu, turint įmonėje visą pagrindinę veiklą aptarnaujančią ūkį. Tai nulėmė, kad įmonės pastatai ir kiti gamybiniai objektai yra gana dideli ir šiuo metu naudojami tik dalinai. Be to, palaikyti ryšius tarp nutolusių objektų reikia papildomų sąnaudų.*

4. UAB „UTENOS VANDENYS“ GALIMYBĖS IR GRĖSMĖS

GALIMYBĖS

- Galimybės finansuoti infrastruktūros plėtros bei renovacijos projektus iš Europos Sąjungos fondų
- Spartėjanti informacinių technologijų plėtra

GRĖSMĖS

- Augantis biudžeto lėšų trūkumas infrastruktūrai plėtoti
- Didėjanti vandens paslaugų savikaina
- Mažėjanti kvalifikuotų specialistų pasiūla rinkoje

Galimybės

Tai palankios sąlygos organizacijos aplinkoje. Galimybių šaltiniai yra šie: tendencijos, technologiniai pokyčiai, pasikeitimai konkurencijoje, reguliavimo pakitimai ir naujų rinkų radimas.

1 galimybė – *Galimybės finansuoti infrastruktūros plėtros projektus iš Europos Sąjungos fondų.* Prasidėjus 2014-2020 m. Europos Sąjungos paramos teikimo etapui, įmonė turės galimybę įvykdyti infrastruktūros plėtros projektus Utenos rajone. Įmonė, pasinaudodama šia parama, planuoja infrastruktūros plėtrą Utenos rajone Jasonių kaime sujungiant naujai pastatytą infrastruktūrą su Utenos miesto aglomeracija. Taip pat įmonė planuoja dumblo apdorojimo įrenginių statybą Utenos miesto nuotekų valykloje.

2 galimybė – *Spartėjanti informacinių technologijų plėtra.* Sparčiai besivystančios informacinės technologijos leis pertvarkyti daugelį vandentvarkos sričių: pradedant vartotojų aptarnavimu, baigiant technologinių procesų valdymu iš bet kurios vietos.

Grėsmės

Tai nepalankūs veiksniai organizacijos aplinkoje. Jie yra pagrindinės kliūtys organizacijai siekti užsibrėžtų tikslų. Grėsmės sukelia: nauji konkurentai, technologiniai pokyčiai, lėta rinkos plėtra, nauji apribojimai ir išaugusi pirkėjų ir tiekėjų derinimosi galia.

1 grėsmė – *Augantis biudžeto lėšų trūkumas infrastruktūrai plėtoti.* Didžioji dalis lėšų infrastruktūros plėtrai skiriama iš Europos Sąjungos fondų, tačiau dalį lėšų teks prisidėti įmonei. Kadangi šiame finansavimo etape numatomos nepakankamos lėšos, būtinos infrastruktūros plėtrai, planuojama plėtrą vykdyti ir įmonės lėšomis.

2 grėsmė – *Didėjanti vandens paslaugų savikaina.* Dauguma vandentvarkos investicinių projektų yra susiję su aplinkosauga, o ne su ekonominiu atsiperkamumu, todėl gali stipriai išaugti geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo savikaina, tuo tarpu nėra numatomo didelio gyventojų pajamų augimo. Atsiranda grėsmė, kad padidėjus kainai gyventojai vengs naudotis bendrovės tiekiamomis paslaugomis, sumažės gyventojų mokumas, įmonė nesurinks reikiamų pajamų.

3 grėsmė – *Mažėjanti kvalifikuotų specialistų pasiūla rinkoje.* Ekonominio nuosmukio metu ypač išaugo emigrantų skaičius. Vis daugiau jaunų specialistų išvyksta į užsienio šalis ir retai grįžta.

5. UAB „UTENOS VANDENYS“ VIZIJA

Atsižvelgiant į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizę, šios strategijos vizija: UAB „Utenos vandenys“ - visame Utenos mieste ir rajone veikianti moderni, kompaktiška, savarankiška, visuomenės poreikius ir interesus atitinkanti įmonė, užtikrinanti nepertraukiamą, ilgalaikį techninio ir ekonominiu požiūriu vartotojams prieinamų gyvybiškai būtinų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimą, kurioje gera dirbti.

Modernizuota ir išplėsta geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra, valdoma iš vieno centro, užtikrins nustatytuosius paslaugų kokybės, aplinkos apsaugos ir sveikatos apsaugos reikalavimus.

6. UAB „UTENOS VANDENYS“ MISIJA

UAB „Utenos vandenys“ tiekia geriamąjį vandenį, surenka ir išvalo nuotekas Utenos mieste ir Utenos rajono kaimuose. Vykdydama savo pagrindinę veiklą, įmonė vysto geriamo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą taip, kad kuo daugiau gyventojų ir kitų galimų vartotojų optimaliomis sąlygomis ir kainomis gautų viešai teikiamą geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas, atitinkančias įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytus sveikatos apsaugos, aplinkos apsaugos ir paslaugų kokybės reikalavimus.

Taigi UAB „Utenos vandenys“ turi:

- vykdyti teisinius įsipareigojimus, įskaitant reikalavimus geriamojo vandens kokybei bei aplinkosaugai;
- rodyti pagarbą ir dėmesį kiekvienam vartotojui;
- rūpintis savo darbuotojais, didžiausią dėmesį skiriant darbuotojų kompetencijai, skatinti nuolatinį darbuotojų tobulėjimą;
- nesiekti pelno, kaip pagrindinio įmonės tikslo, o vadovautis „sąnaudų padengimo“ principu bei paslaugų kainas keisti tik tuo atveju, kai yra išnaudoti visi žinomi ir įmanomi veiklos gerinimo ir efektyvumo didinimo keliai.

7. UAB „UTENOS VANDENYS“ STRATEGINIAI TIKSLAI

Kadangi UAB „Utenos vandenys“ veikla yra įvairiapusė, keliami keli pagrindiniai tikslai:

1 tikslas. Pasinaudojant Europos Sąjungos finansinėmis lėšomis, kurios bus skirtos 2014-2020 metų laikotarpiu, atitinkamai pagal lėšų dydį, išplėsti bei renovuoti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą Utenos rajone.

2 tikslas. Užtikrinti, kad vartotojams patiekiamas geriamas vanduo atitiktų Lietuvos teisės aktuose nustatytus reikalavimus, o nuotekos patenkančios į bendrovės nuotekų tinklus būtų surenkamos, išvalomos iki Lietuvos teisės aktuose nustatytų reikalavimų ir išleidžiamos į paviršinius vandens telkinius.

3 tikslas. Veiksmingai tvarkyti nuotekų dumblą, siekiant galutinio jo panaudojimo, mažiausiomis sąnaudomis.

4 tikslas. Išlikti pažangos siekiančia įmone.

8. UAB „UTENOS VANDENYS“ PRIEMONIŲ PROGRAMA

1 tikslas. Pasinaudojant Europos Sąjungos finansinėmis lėšomis, kurios bus skirtos 2014-2020 metų laikotarpiu, atitinkamai pagal lėšų dydį, bei įmonės nuosavomis lėšomis išplėsti bei renovuoti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą Utenos rajone.

Strateginiai uždaviniai	Priemonės	Fiziniai rodikliai	Lėšų Poreikis, mln. Eur	Lėšų šaltinis	Įgyvendinimo terminai
1.1 Išplėtoti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą Utenos rajone	1.1.1 Sudaryti galimybę Utenos miesto priemiesčiuose esančių Jasonių sodų ir Jasonių kaimo gyventojams prisijungti prie centralizuotų Utenos miesto geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų bei inventorizuoti Utenos miesto ir rajono vandentiekio ir nuotekų tinklus. (Dviem etapais)	I etapas VT ~ 11 km NT ~ 13 km II etapas VT ~ 2,4 km NT ~ 3,4 km	I ~ 2,01 II ~ 0,72 Σ ~ 2,73	ES, UV	2020
	1.1.2 Sudaryti galimybę Šiaudinių kaimo gyventojams prisijungti prie išplėstos centralizuotos nuotekų tvarkymo sistemos.	NT ~ 1,2 km	0,18	UV	2017
	1.1.3 Sudaryti galimybę Daugailių kaimo gyventojams prisijungti prie išplėstos centralizuotos vandens tiekimo sistemos.	VT ~ 0,4 km	0,02	UV	2017
	1.1.4 Sudaryti galimybę Pačkėnų kaimo gyventojams prisijungti prie naujos centralizuotos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos.	VT ~ 4,4 km NT ~ 5,0 km	0,778	UV	2020
	1.1.5 Sudaryti galimybę Antalgės kaimo gyventojams prisijungti prie išplėstos centralizuotos vandentiekio ir nuotekų tvarkymo sistemos.	VT ~ 2,8 km NT ~ 5 km	0,58	UV	2020
	1.1.6 Sudaryti galimybę Leliūnų kaimo gyventojams prisijungti prie išplėstos centralizuotos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos.	VT – 0,42 km NT – 1,78 km	0,25	UV	2021
	1.1.7 Sudaryti galimybę Saldutiškio kaimo gyventojams prisijungti prie išplėstos centralizuotos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos.	VT – 0,74 km NT – 1,98 km	0,31	UV	2022
	1.1.8 Atlikti reikiamų investicijų vertinimą Kuktiškių, Daugailių ir Vaikutėnų gyvenviečių nuotekų tinklų ir nuotekų valyklų statybos darbams vykdyti ir derinti Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje, pagal „Šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų (šilumos tiekėjai, nepriklausomi šilumos gamintojai toliau kartu vadinami – Šilumos įmonės), geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų	3 objektai	0,02	UV	2023

	tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų (geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paviršinių nuotekų tvarkytojai toliau kartu vadinami – Vandens įmonės) investicijų vertinimo ir derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos aprašas“ reikalavimus.				
	1.1.9 pastatyti vandentiekio bei nuotekų tinklus Utenos mieste ir rajone pagal gautus iš gyventojų prašymus, sudarant prisijungimo galimybę	~ 1,5 km	0,15	UV	2023
1.2 Renovuoti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą	1.2.1 Renovuoti vandentiekio ir nuotekų tinklus Utenos mieste	~15 km	1,5	UV	2020
	1.2.1 Atnaujinti vandentiekio ir nuotekų infrastruktūros įrangą	ūkių objektai	0,35	UV	2023

2 tikslas. Užtikrinti, kad vartotojams patiekiamas geriamas vanduo atitiktų Lietuvos teisės aktuose nustatytus reikalavimus, o nuotekos patenkančios į bendrovės nuotekų tinklus būtų surenkamos, išvalomos iki Lietuvos teisės aktuose nustatytų reikalavimų ir išleidžiamos į paviršinius vandens telkinius.

Strateginiai uždaviniai	Priemonės	Fiziniai rodikliai	Lėšų Poreikis, mln. eur	Lėšų šaltinis	Įgyvendinimo terminai
3.1 Užtikrinti, kad vartotojams patiekiamas geriamas vanduo atitiktų Lietuvos teisės aktuose nustatytus reikalavimus	3.1.1 Įrengti vandens gerinimo įrenginius Medenių kaime bei vandentiekio tinklus.	VGĮ ~ 5 m ³ /h VT ~ 2,3 km	0,2	UV	2020
	3.1.2 Jasonių kaimo, vartotojus aprūpinti geriamuoju vandeniu iš Utenos miesto.	I etapas VT ~ 11 km NT ~ 13 km II etapas VT ~ 2,4 km NT ~ 3,4 km	I ~ 2,01 II ~ 0,72 Σ ~ 2,73	ES, UV	2020
3.2 Užtikrinti, kad nuotekos būtų išvalomos iki nustatytų reikalavimų	3.2.1 Rekonstruoti Šiaudinių kaimo nuotekų valyklą, padidinant našumą ir įdiegiant pažangias technologijas.	30 m ³ /d	0,14	UV	2017
	3.2.2 Pastatyti naują nuotekų valyklą Pačkėnuose	40 m ³ /d	0,142	ES, UV	2021
	3.2.3 Rekonstruoti Leliūnų kaimo nuotekų valyklą, padidinant našumą ir įdiegiant pažangias technologijas.	30 m ³ /d	0,14	UV	2021

	3.2.4 Rekonstruoti Saldutiškio kaimo nuotekų valyklą, padidinant našumą ir įdiegiant pažangias technologijas.	30 m ³ /d	0,15	UV	2022
--	---	----------------------	------	----	------

3 tikslas. Veiksmingai tvarkyti nuotekų dumblą, siekiant galutinio jo panaudojimo, mažiausiomis sąnaudomis.

Strateginiai uždaviniai	Priemonės	Fiziniai rodikliai	Lėšų Poreikis, mln. eur	Lėšų šaltinis	Įgyvendinimo terminai
4.1 Sutvarkyti dumblo ūkį	4.1.1 pastatyti dumblo džiovinimo-deginimo įrenginius Utenos miesto nuotekų valykloje, kartu išplėsti esamą dumblo pūdymo ūkį, sudarant galimybę pūdymo procese panaudoti visą nuotekų valykloje susidarantį dumblą.	Dumblo džiovinimo-deginimo įrenginiai	~ 14,9	ES, UV	2023

4 tikslas. Išlikti pažangos siekiančia įmone.

Strateginiai uždaviniai	Priemonės	Fiziniai Rodikliai	Lėšų Poreikis, mln. eur	Lėšų šaltinis	Įgyvendinimo terminai
5.1 Įdiegti ir taikyti pažangias technologijas	5.1.1 Įdiegti Utenos miesto nuotekų valykloje biologinio proceso valdymą bei monitoringą tiesiogiai matuojant azoto ir fosforo koncentracijas aerotankuose	matuokliai, orapūtės, valdymo programa	0,5	UV	2020
	5.1.2 Atnaujinti elektros tiekimo 10 kV skirstyklos ir transformatorių pastotes, atstatyti šiluminės trasas ir kitus įrengimus	Atnaujintas elektros bei šilumos ūkis	0,05	UV	2021
	5.1.3 Įdiegti informacijos sklaidos įmonėje programą eksploatacijai ir dokumentų valdymui bei atnaujinti kompiuterinę įrangą	Kompiuterinės programos bei įranga	0,2	UV	2023
	5.1.4 Atnaujinti transporto priemonės	Transporto priemonės	0,1	UV	2023

Priemonių programoje naudojami žodžių sutrupinimai:

ES – Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos

UV – UAB „Utenos vandenys“ lėšos

VT – Vandentiekio tinklai

NT – Nuotekų tinklai

VGĮ – Vandens gerinimo įrenginiai

9. UAB „UTENOS VANDENYS“ PAGRINDINĖS STRATEGINĖS ALTERNATYVOS

Strateginės alternatyvos	Komentaras
1. Funkcinio lygio strateginės alternatyvos	
Rinkodara	
Aukštesnė kokybė	Klientų aptarnavimo kokybė turi būti gerinama keliomis kryptimis: • Gerinti vartotojų bendravimo su bendrovės specialistais kokybę, užtikrinant, kad vartotojai gautų išsamią informaciją įvairiais ryšio kanalais: internetu, elektroniniu paštu, telefonu, tiesiogiai įmonėje. • Tikslinga plėsti sąskaitų teikimo būdus, orientuojantis į elektronines sąskaitas. Nuolat skleisti informaciją apie elektroninių sąskaitų privalumus. • Vartotojų informavimas turi būti vykdomas nuolatos, kadangi vartotojai turi žinoti kokie darbai vykdomi įmonėje, kokia tiekiamo vandens kokybė, nuotekų išvalymo rodikliai.
Gamyba	
Aukštesnė kokybė	Įmonė turi pasiekti, kad jos tiekiamų paslaugų kokybės parametrai atitiktų reikalavimus. Tačiau neturi būti siekiama, kad tiek vandens, tiek išvalytų nuotekų kokybė būtų žymiai geresnė nei nustatyta reikalavimuose, naudojant papildomas sąnaudas, kurias turėtų padengti vartotojai mokėdami didesnę kainą.
Didesnis efektyvumas	Bendrovė efektyvumo turėtų siekti diegdama naujas technologijas.
Žmogiškieji ištekliai	
Aukštesnė kokybė	Įmonėje turi dirbti aukštos kvalifikacijos savo srities specialistai. Kad to pasiektume, pirmiausiai turi būti skiriamas ypatingas dėmesys darbuotojų atrankai bei sudaromos sąlygos mokytis.
Finansiniai ištekliai	
Investicijų strategija	Infrastruktūros plėtrai ir aplinkosauginiams bei kokybės reikalavimams užtikrinti, įmonė turi nuolat ieškoti galimybių pasinaudoti Europos Sąjungos fondų parama efektyviam projektų įgyvendinimui. Esamo turto gerą būklę įmonė turi palaikyti panaudojant visas nusidėvėjimo priskaitymo lėšas.
Kainos nustatymo strategija	Įmonė stengsis išnaudoti visus įmanomus efektyvumo didinimo būdus, kad būtų kuo ilgiau išvengta teikiamų paslaugų kainų didinimo. Didinant kainas, nustatyti tokią kainą, kad pajamos padengtų sąnaudas, bet pelnas būtų tik minimalus. Gautą pelną naudoti tik investicijoms.
1. Verslo lygio strategija	
Rinkos plėtros strategija	Vartotojų skaičiaus didėjimas – tai sėkmingo įmonės gyvavimo sąlyga. Plėsti vartotojų ratą reikia keliomis kryptimis: • naudojant rinkodaros priemones, skatinti gyventojus, kuriems sudaryta galimybė, jungtis prie vandentiekio ir nuotekų tinklų, • vietovėse, kur infrastruktūra neišplėta, kloti vandentiekio ir nuotekų tinklus, investicijoms panaudojant ES fondų lėšas.